

Nr. 111

BODLIWY
OJCZYZNĘ

zgodą i pracą!

10000

KALENDARZYK

23 N Wojciecha. B. M.
24 F Fidelsa Kapuc. M.
25 W Marka Ewang.
26 S Kleta i Marcelina
27 C Teofila i Tertuljana
28 P Pawła od Krzyża
29 S Piotra M. Roberta

Cena prenumeraty:
w Łodzi

Kwartalnie Mk 1:60
Miesięcznie „ 420.
za roznośnienie
30 mk. miesięcznie
Z przes. pozt.
Kwartalnie mk. 150c
Miesięcznie „ 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

1/2 dolara miesięcznie
Konto Poczto. Kasy
Oszczędności 60,59%
Należność pocztowa
o płaconą ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 24 kwietnia 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ośiar administracja nie odpowiada.

W nocy z 22 na 23 kwietnia w Warszawie zeszedł w Krainę Cieniów założyciel i redaktor „Rozwoju“ Wiktor Czajewski.

Ubyła z tego świata jednostka dzielna, prawa z nieugiętym charakterem—która życie swe całe strawiła na obronę polskich ideałów, na obronę polskiej ziemi.

Zmarły do ostatniej chwili swego pracowitego żywota nie wypuszczał pióra z ręki i chociaż mógł się już oddać zasłużonemu wypoczynkowi—zginął, jak żołnierz—na swoim posterunku.

W dziejach naszego miasta osobistość zmarłego redaktora odegrała niepospolita rolę i dzisiaj, jeżeli Łódź jest polskim miastem — to lwia część zasług należy przy pisać Jego niestrudzonej pracy.

Runął jeden z najmocniejszych filarów myśli narodowej polskiej bezczeszczonej i oplwany za życia przez t. zw. „postęp polski“ i tych, co z Niemcami Polskę budować chcieli.

Niech będzie lekka ta ziemia polska temu siewcy—który padł przy znojnej orce.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Granica wschodnia

(wp) Posłowie polscy w Londynie i Paryżu przeprowadzają obecnie z Rządem brytyjskim i francuskim wymianę zdań w sprawie uznania przez Mocarstwa Sprzymierzone polskiej granicy Wschodniej. Jest to dalszy ciąg rozmów nawiązanych osobiście przez p. Ministra Skirmunta w czasie jego pobytu w Paryżu i Londynie. Z włoskim Ministrem Spraw Zagranicznych p. Szancerem, p. Minister Skirmunt porozumiewa się osobiście w Genui. 10

Niepokoje na wschodnim pograniczu

(K.) Władze min. spraw wewnętrznych dokonały w ostatnich dniach inspekcji naszego wschodniego pogranicza, które obecnie znajduje się pod jego opieką.

W niektórych miejscach pogranicza jak np. w Ostrogu monarchiści rosyjscy usiłowali robić manifestacje przeciwko udziałowi sowieńców w konferencji w Genui, ale usiłowania te zostały przez nasze władze zlikwidowane. (5)

Ze Lwowa donoszą: Przybył tu minister skarbu Michalski w towarzystwie dyr. P.K.K. P. p. Bigo.

Rada finansowa

WARSZAWA, (PAT) W dniu 21 i 22 br. obradowała rada finansowa. Omawiana była bardzo szczegółowo sprawa zakładania w Polsce spółek akcyjnych z kapitałem w obcej walucie, w której to sprawie powzięta rada finansowa m. in. następujące decyzje:

1) Ponieważ rozwój ekonomiczny kraju zawisły jest bezwzględnie od przyływu kapitału zagranicznego, a przyływ ten ułatwiony byłby w wysokim stopniu przez umożliwienie zakładania spółek akcyjnych z kapitałem w obcej walucie, przeto rada finansowa jednomyślnie uznała za wskazane, ażeby zakładanie takich spółek akcyjnych było dozwolone na czas przejściowy, aż do chwili ustalenia waluty polskiej. Jednakże członkowie rady uważają, że zakładanie podobnych spółek należy uważać jako wyjątek od reguły, według której wszelkie przedsiębiorstwa akcyjne Rzeczypospolitej Polskiej powinny mieć kapitały wyrażone w walucie krajowej.

Odnosnie do tych spółek należy odróżnić dwie kategorie: a) spółki przedstawiające interes czysto prywatny, b) spółki dla przedsiębiorstw użyteczności publicznej, względnie państwowej.

Co do kategorii pierwszej, to minister skarbu pozostawia swobodę inicjatywie prywatnej po ocenie jej celowości sprawę dopiero roz-

strzygnie, co zaś się tyczy przedsiębiorstw drugiej kategorii, to spółkom tego rodzaju należy możliwie ułatwiać powstawanie ich i przeprowadzanie ich zamierzeń.

2) Wszystkie spółki o kapitale w walucie zagranicznej podlegają oczywiście ogólnym ustawom krajowym i w każdym razie nie mogą mieć większych praw, aniżeli inne spółki krajowe. (8)

3) Rada finansowa sprzeciwiła się bezwzględnie przewalutowaniu istniejących spółek na spółki o walucie zagranicznej, jakoteż powstaniu spółek akcyjnych, przy których kapitał wyrażony w walucie obcej nie został złożony w obcej walucie.

Z chwilą ustalenia waluty polskiej spółki akcyjnej powinny przemianować swój kapitał akcyjny na walutę polską.

Następnie omawiano sprawę kolejowego niedoboru budżetowego, zastanawiano się nad jego przyczynami i sposobami jego usunięcia. Z powodu niewyczerpania dyskusji sprawę odłożono do następnego posiedzenia. Ponadto rozważano sprawę założenia banku biletowego w Polsce i zasadę finansowania budowli państwowych. (9)

Konferencja genueńska

MOGA SIĘ ZAWIESĆ.

LONDYN, (wł.) „Daily Telegraph“ pisze, że umowa rosyjsko-niemiecka skierowana jest przeciwko obecnemu gabinetowi angielskiemu, ponieważ Rathenau spodziewa się, że następny gabinet złożony z partii liberalno-robotniczej, będzie przychylniej usposobiony dla Niemiec.

NIE DAJE IM SPOKOJU.

PARYŻ (wł.) Delegacja niemiecka wstrzymała się od głosowania nad postanowieniami o ochronie przemysłowej, uważając za nie-słuszne niedopuszczanie do omawiania traktatu wersalskiego, który wywiera zasadniczy wpływ na gospodarkę Europy. (S)

GENEWA (wł.)—Na skutek wręczonego przez delegację sowiecką memorjału, sprzeczne-go z treścią noty Cziczierina, rzeczoznawcy francuscy nie biorą udziału w posiedzeniach poświęconych sprawie rosyjskiej, na których obecni są rzeczoznawcy rosyjscy, aż do czasu zbadania go przez sprzymierzonych. Z tego powodu powstał ostry spór pomiędzy Lloyd George'm i Barthou. (S)

GENEWA, (wł.)—Rathenau zawarł dodatkową umowę z Ukraińcami sowiecką. Niemcy zobowiązali się dostarczyć materiały i siły techniczne do eksploatacji skarbowi mineralnych Ukrainy. Niemcy mają otrzymać dwie trzecie zysków, Ukraina zaś jedną trzecią. (S)

NIE PRZYJMA ODPOWIEDZI NIEMIECKIEJ

PARYŻ (wł.)—Delegacja francuska miała zażądać od przedstawicieli państw sprzymierzonych odrzucenia odpowiedzi niemieckiej, ponieważ sprzeciwia się ona decyzjom, powziętym w Cannes. (9) (S)

OBURZENIE W MOSKWIE.

WIEDEN (wł.) Pisma sowieckie atakują gwałtownie Francję, za jej politykę w Genewie. Umowa rosyjsko-niemiecka, wedle doniesień tych pism zawarta została jeszcze przed konferencją genueńską i tylko Francja przyczyniła się do „zdemaskowania“ obu państw.

Zwłaszcza Poincaremu nie szczędzą pisma bolszewickie ostrych zarzutów, przypisując mu sprowokowanie wojny światowej, której powódzenie pomieszało mu zmysły. Umowę rosyjsko-niemiecką uważają pisma sowieckie za zupełnie naturalną. (S) (2)

ZMOWA ROSYJSKO BOLSZEWICKA.

PARYŻ (wł.) Koła polityczne i wojskowe francuskie mają szczegółowe wiadomości o tajnej umowie niemiecko-rosyjskiej. Wspólna akcja wojskowa ze strony obu państw ma nastąpić wtedy, jeśli Polska naruszy granicę na G. Śląsku lub też wystąpi przeciwko Niemcom w Prusach Wschodnich. Oczywiście, że Niemcom nie trudno będzie wytworzyć takie pozory na G. Śląsku lub na granicy Prus Wschodnich. (S)

GENEWA (wł.) Delegacja sowiecka wręczyła sekretarzowi konferencji memorjał sta-nowiący odpowiedź na memorjał londyński. Memorjał ten stoi w sprzeczności z uchwałami w Cannes jak również z notą Cziczierina.

NIEMCY OBRAŻAJĄ SIĘ.

GENEWA 22 (PAT) Niemiecki kanclerz Rzeszy doręczył prezydentowi konferencji Faccie następujący protest: Panię prezydenta. Jest publicznie rozpowszechniony tekst jakiegoś pisma, które miało rzekomo być skierowane do prezydenta republiki francuskiej. Publikacja ta ma zawierać wyrażenie „klamliwe twierdzenie“. Gdyby rzeczywiście wyrażenie to miało być użyte, to widziałbym się zmuszonym zaprotestować przeciwko obwinieniu, któreby ciężko naruszyło poziom konferencji tak wysoko postawionej przez Pana prezydenta.

GENEWA 22 (PAT) Na posiedzeniu, które zostało zwołane przez Faccę na wezwanie Barthou po omówieniu sprawy uchylecia się rzeczoznawcy francuskiego Seydu od obrad w komisji rzeczoznawców finansowych, przystąpiono do dyskusji nad odpowiedzią niemiecką.

Barthou oświadczył, że punkty noty niemieckiej są dla Francji nie doprzyjęcia.

Lloyd George oświadczył, że odmienne-go jest zdania niż Barthou. W dalszej dyskusji brali udział przedstawiciele Polski i Japonii. Schanzer zwrócił się do Lloyd George'a, a by ułożył tekst noty, jakoby wystosowano do Niemiec Barthou zażądał współudziału w ułożeniu noty i zaznaczył, że również przedstawi swój projekt. Projekty Lloyd George'a Schanzer i Barthou zostaną uzgodnione i następnie przedłożone innym delegacjom.

GENEWA 22 (PAT) Przedstawiciele państw sprzymierzonych odbędą jutro z rana naradę w sprawie ustalenia tekstu odpowiedzi na notę niemiecką.

GENEWA, 22 (PAT) Delegat francuski wystosował do przewodniczącego Faccy pismo protestujące przeciwko treści odpowiedzi niemieckiej na notę sprzymierzonych. Delegat francuski podaje w wątpliwości prawomocność traktatu, stojącego w sprzeczności z postanowieniami, przyjętymi w Cannes, domaga się od Faccy zebrania przedstawicieli 9 mocarstw sprzymierzonych, które podpisały rezolucję 18 h. m. (5)

GENEWA, 22 (PAT) Na popołudniowym posiedzeniu komisji dla spraw rosyjskich Barthou oświadczył, że wobec ostatniej noty rosyjskiej zamierza zająć stanowisko formalnego wstrzymania się od dyskusji nad tą sprawą, jeżeli nie zostanie ustalone, że uznanie sowie-tów będzie mogło nastąpić dopiero po przyjęciu przez sowieły warunków ustalonych w Cannes oraz że każde państwo zachowuje zupełną swobodę poglądów i działania w stosunku do potrzeby uznania sowie-tów. (5)

TELESKY O SYTUACJI EKONOMICZNEJ WĘGIER.

BUDAPESZT, 22 (PAT) Węg. B. K. Delegat węgierski Telesky w komisji finansowej konferencji genueńskiej wygłosił przemówienie, w którym dowodzi że nadłudzkie wysiłki b. ministra finansów Hegeduesa, zmierzające do przywrócenia równowagi finansowej skończyły się niepowodzeniem z powodu braku stabilizacji waluty. Zdaniem delegata węgierskiego sanacja finansowa jest niemożliwa, póki nie zostaną usunięte wszelkie przeszkody ekonomiczne i prawne, póki nie zostaną udzielone kredyty zagraniczne oraz odroczone terminy płatności długów zagranicznych aż do chwili konsolidacji ekonomicznej. Delegat węgierski twierdzi, że propozycje delegacji są w gruncie rzeczy identyczne z propozycjami rzeczoznawców londyńskich. (8)

GENEWA, 23 (PAT) Godz. 14—40 Posiedzenie komisji 9 państw z udziałem przedstawicieli Szwajcarii i Szwecji ukończyło się. Dy skutowano nad notą Wirtha, oraz nad sprawą rosyjską. Na początku posiedzenia Brathiau w imieniu małej ententy i Polski, odczytał deklarację pojednawczą, wzywającą do łączności i solidarności podkreślając, iż traktat zawarty w Rapallo zagrażałby istnieniu niektórych państw Deklaracja została przyjęta życzliwie.

Następnie dyskutowano nad stanowiskiem odpowiedzi rosyjskiej. Uchwalono traktować odpowiedź jako bibułę propagandową i postanowiono tylko dyskutować nad notą sowie-tów do Lloyd George'a.

W sprawie noty Wirtha Lloyd George przedstawił swoją formułę, stwierdzającą, że odpowiedź Niemiec jest przyjęciem ustalonego przez podpisujące państwa stanowiska. Barthou zgłosił poparcie zgodną z duchem min. Skirmunta, a mianowicie, że delegaci zastrzegają dla swoich rządów prawo zastrzeżenia do tych punktów traktatów w Rapallo, które by były w sprzeczności z punktami istniejących już traktatów. Dziś po południu zbiorą się rosyjskiej rzeczoznawcy dla zbadania noty ro-

TELEGRAMY.

Polska i Litwa Kowieńska

WARSZAWA 22 (PAT) Litewski minister spraw zagranicznych Jurgutis wystosował do prezesa rady ligi narodów Hymansa odpowiedź na zarzuty uczynione w dwóch telegramach ministerstwa spraw zagranicznych Polski w sprawie warunków sanitarnych, panujących w więzieniu kowieńskim. W odpowiedzi swej Jurgutis stwierdza, że zarzuty czynione przez Polskę są nie słuszne. Delegat Polski przy radzie ligi narodów Aszkenazy w odpowiedzi na zako-munikowaną mu notę Jurgutisa podkreślił te ustępy, które zawierają wyraźną sprzeczność oraz podtrzymuje prawdziwość poprzednich zarzutów ze strony Polski, zastrzegając się energicznie przeciwko bezpodstawnym oskarżeniom dotyczącym machinacji ze strony Polski we wnętrzu Litwy oraz wyraża przekonanie, że za mierzone przywrócenie wolności więźniom politycznym miałyby bardzo dodatni wpływ na wzajemne stosunki polsko-litewskie

Strejk manifestacyjny

KATOWICE 22 (PAT) Celem zmanifestowania wzburzenia z powodu zamordowania dr. Styczyńskiego zastrajkowali dziś na wszystkich liniach górnośląskich kolejarze. Strejk trwał od godz. 11 do 12 w południe. Zaznaczyć należy że była to akcja zupełnie samodzielna i odruchowa. Jak słychać, górnicy i hutnicy w polskiej części G. Śląska postanowili urządzać podobny strajk protestujący.

Niepokojące zbrojenia.

SOSNOWIEC (wp) Według wiadomości z Gliwic, przed parą dniami przybył tam cały pociąg niemiecki, naladowany amunicją i armatami. Broń tą porozmieszczano po różnych fabrykach. Niemcy mają widocznie za-mian próbować zbrojny ruch ludności polskiej aby go w następstwie stłumić za pomocą świetnie zorganizowanych band. Dotychczas jednak ludność polska, chociaż silnie wzburzona zachowuje się spokojnie (S)

Wizyta

MOSKWA 22 (PAT) Przedstawiciel Niemiec przy rządzie sowie-tów Widenfeld odwiedził Karachana, który w czasie nieobecności Cziczierina sprawuje funkcję komisarza ludowego dla spraw zagranicznych i omawiał z nim szereg spraw wynikających z podpisane-go układu niemiecko-rosyjskiego.

kroki przeciwko Niemcom.

PARYŻ 22 (PAT) Poincare przyjął dziś posła angielskiego. Rozmowa dotyczyła wspólnego projektu de marche przeciwko Niemcom.

Otto Habsburg królem węgier-skim?

BUDAPESZT, 23 (Pat) Według wiadomości z kół politycznych między naczelnikiem państwa Horthyma przywódcą legitymistów hr. Andrassyem przyszło do kompromisu na następujących podstawach. Rząd Horthyego obowiązuje się przygotować sytuację dyplomatyczną dla uznania syna b. króla Karola, Ottona za króla Węgier., Do czasu dojścia Ottona do wieku, w którym będzie mógł objąć tron, regencję będzie sprawował Horthy. Wzajemnie rząd nie wystąpi przeciwko Andrassyemu za udział jego w ostatnim zamachu Karola.

Zbrojenia Rosji.

RYGA, 22 (PAT) Z Moskwy donoszą, że do byłych oficerów armii białych jest stosowana masowa amnestja. Oficerów tych armii przyjmuje się do wojska sowieckiego pod warunkiem uznania obecnego rządu. Większość oficerów b. armii Denikina i Petlury otrzymała już odpowiednie stanowiska w armii bolszewickiej. (5)

Dnia 22 kwietnia r. b. po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu

ś. † p.

Anna Woźniak z Chojnackich

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w poniedziałek d. 24 kwietnia o godz. 6-ej p. p., z domu żałoby przy ul. Niskiej 8, na cmentarz katolicki.
Na smutny obrzęd ten zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrążeni w głębokim smutku

Mąż z rodziną

ś. p. Wiktor Czajewski

ś. p. Wiktor Czajewski ur. 10 marca 1857 r. w Ostrołęce. Nauki pobierał w Królewcu, potem w Krakowie, ukończył wydział filozoficzny, poświęcając się studjom nad sztuką, historią i literaturą polską. Otrzymał tu dwie nagrody z fundacji ks. Czartoryskich za rozprawy konkursowe (Legacja Comenodoniego w Polsce" i „Mikołaj Rej w stosunku do religijnej i politycznej reformy“.)

Zwiedził następnie Berlin, Kolonję, Brukselę, Orlean i przez Szwajcarię, Bawarię, Austrię przybył do Warszawy, gdzie zaczął pisywać w „Ateneum“ do „tygodn. Ilustr.“ „Przeglądu tygodniowego“, „Bluszczu“ i innych pism.

W r. 1882 nabył „Przegląd bibliograficzny“ gdzie pomieścił rozprawkę „Kaszubki kilka słów o ich życiu i poezji“ W r. 1887 został redaktorem i wydawcą „Tygodnika powszechnego“ i prowadził go do początku r. 1889. Umieścił w nim nast. artykuły: T.K.K. Węgielski, w setną rocznicę „Henryk Sienkiewicz“, „Kobieta w prawodawstwie polskim“, „Demokratyczne idee Juliusza Słowackiego“, „Giaur w Polsce“, oraz utwory beletrystyczne: „Kaim z musu“, „List do przyjaciela“, „Napuszczony“, „Hrabianka“ (komedia).

Osobno ogłosił: „Historja literatury czeskiej z czasów odrodzenia“, „Rys dziejów naszych: Polska za Piastów“, „Powieść oryła, sielanka, i inne“.

W r. 1897 założył w Łodzi dziennik „Rozwój“ na której to placówce wytrwał aż do śmierci.

ś. p. pamięci Wiktor Czajewski zmarł w niedzielę 23 b.m. rano w mieszkaniu własnym w Warszawie przy ul. Hożej 32. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła św. Aleksandra nastąpi dziś, w poniedziałek. Ekspozycja na cmentarz Powązkowski w środę po południu.

KRONIKA

— Kalendarzyk

Dzisiaj: Poniedziałek dn. 24 kw. Fedusia Kapucyna M. Wschód: 10:54 dnia. g. m 4054. Zaenód g. 7 m. 5.

Zapowiedź strajku w magistracie.

(p) Zarząd związków zawodowych urzędników miejskich w związku zawodowego robotników miejskich w Łodzi, na posiedzeniu w dniu 18 b.m. postanowiły w dalszym ciągu podtrzymywać swoje żądania w sprawie podwyższenia mnożnika za m. marzec, kwiecień i maj i wypłacenia przypadających z podwyższenia mnożnika różnic.

Jeżeli magistrat do dnia 25 b.m. nie przychyli się do powyższych żądań, zarządy zwołują ogólne zebranie na którym proklamowane zostanie bezrobocie.

(Z naszej strony musimy podkreślić że dzi-

wne jest dotyczące stanowisko naszego Magistratu, którego kierownicy z tytułu przekonań politycznych kiedykolwiek tak energicznie nie propagują szczególne uprzywilejowania pracowników. Z drugiej zaś strony należy dodać, że nie tylko nowe podwyżki, ale i dotychczasowe wydatki na taką plejadę urzędników magistrackich są za wielkim ciężarem miasta.

Red.

— Mining Tow. T. O. Z.

Onegdaj w sali Filharmonji odbył się wiec urządzony przez towarzystwo ochrony zdrowia ludności żydowskiej.

Wiec otworzył dr. Goldman, który zawiadomił obecnych o powstaniu towarzystwa następnie przemawiał dr. Bychowski z Warszawy który w dłuższym przemówieniu wskazywał na stan zdrowotny ludności żydowskiej, oraz nieodzowną sanację tych stosunków, której dokonąć można tylko organizując zakłady kąpielowe, pralnie publiczne, kamery dezynfekcyjne itd.

Dr. Szwajg na obowiązujące żydów przepisy religijne, a stosunek ich do nowoczesnych wymagań estetyki i higieny, wskazuje on na to, iż obecnie przepisy te w znacznej swej części winny ulegć przemianom w zastosowaniu swym do życia współczesnego. Dr. Szyfman, aferował sprawę chorób zakaźnych wśród ludności żydowskiej, wykazując zapomocą danych statystycznych, iż choroby zakaźne wśród żydów, panują w znaczniejszej mierze niż u żydów, aczkolwiek śmiertelność wśród nich jest mniejsza.

— Siedziba K. O. Oficerów Rezerwy.

Komitet Organizacyjny Związku Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego podaje do wiadomości, że siedziba jego mieści się w lokalu Gospody Żołnierskiej, ul. Przejazd Nr. 1. (5)

— Kąpiele dla dzieci żyd. w Ciechocinku.

(p) Zarząd gminy wystosował do ministerstwa zdrowia prośbę o przeznaczenie 1500 kąpiel w Ciechocinku dla dzieci niezamożnej ludności żydowskiej.

— Wróg wojny.

(p) Sąd okręgowy pod przewodnictwem wice-prezesa S. O. T. Kamiński, rozważał sprawę przeciwko 20 letniemu Caleiowi Wolfowi Zylberbergowi oskarżonemu o stałe uchylanie się od służby wojskowej w czasie wojny i niestawienie się przed komisję przeglądową.

Sąd skazał podsądnego na 10 miesięcy więzienia, a na zasadzie amnestji karę zmniejszył o połowę, i zaliczył 6 miesięcy aresztu prewencyjnego.

— Przeciwno tworzeniu placówki partyjnej

(p) Robotnicy fabryk: Szajblera i Gajera, wystąpili przeciw stosunkom w kasie chorych

Z kraju.

POGRZEŁ SW. P. E. MAŁACZEWSKIEGO.

W Zakopanem odbył się pogrzeb p. Eugenjusza Korwin-Malaczewskiego. Konduktorowi towarzyszyła kompanja honorowa. Na trumnie złożono wiele wienców.

ZJAZD OŚWIATOWY ZWIĄZKU MIAST POLSKICH.

W pierwszym dniu zjazdu, w sobotę po referacie dr. St. Kopcińskiego p.t. „Realizacja powszechnego obowiązkowego nauczania“ uchwalono m. i. 1) przedstawić p. marszałkowi sejmu, p. prezesowi ministrów oraz p. p. ministrom skarbnik oświecenia konieczność podwyższenia poborów nauczycielskich; 2) wybrać komisję nauczania powszechnego przy Związku miast, składającą się z 5 osób. 3) organizowanie przez miasta na własny koszt odżywiania ubogiej dziatwy szkolnej, i zaopatrzenie jej w niezbędne przybory szkolne, oraz odzież i obuwie.

SŁOWA A CZYNY

(K) W Warszawie odbył się wiec drobnych kupców, piekarzy, rzeźników, mleczarzy, restauratorów i cuklarników w sprawie drożyny.

Przedstawiciel związku Właścicieli Polskich Zakładów mleczarskich, p. Kozak omawiał przy czyny panującej obecnie drożyny. Produkcja rolna, zdaniem mówcy, w ostatnich latach upadła wskutek złe prowadzonej reformy rolnej, która niszczy najlepiej zagospodarowane majątki. Tylko zwiększona produkcja i co za tem idzie podaż, oraz zmniejszenie popytu, mogą przyczynić się do potaniaenia artykułów pierwszej potrzeby.

Drugą przyczyną drożyny jest brak odpowiedniego dozoru do większych miast, czemu winien jest po części zły stan naszych kolej i dróg. Tylko konserwowanie artykułów pierwszej potrzeby, i sprzedawanie ich wtedy, gdy odczuwać się daje największy ich brak, mogą przyczynić się do zatamowania wzrostu drożyny.

Również nienuregulowana sprawa przywozu wywozu, w której rząd dotychczas nie zajął zdecydowanego stanowiska, wpływa na kształtowanie się cen na rynku wewnętrznym.

Następni mówcy zbijali zarzuty, jakoby rzeźnicy winni byli obecnej drożynie, a nawet jeden zaatakował prasę polską za nazwanie paskarzami kilku handlarzy mięsem, aresztowanych niedawno.

Panowie ci zapominają jednak, że w ten sposób nie usunie się drożyny, co miał właśnie na celu wiec, a obrażeni powinni czynem dowieść, że nie zasługują na nazwę paskarzy (1) (S)

SERY

Związek Spółdzielni
Mleczarskich i Jajczarkich
— dawniej —
Warsz. Ziem. T-wo
Mleczarskie
Łódź. Al. Kościuszki 29.

Wirówki

(centryfugi)

oraz
konwie
do mleka.

Adresy sklepów:

Pomorska 29,
Gdańska 11,
Kilińskiego 126,
Przejazd 40,
Zachodnia 72,
Dzielnia 25
Piotrkowska 141
Piotrkowska 13,
Andrzeja 3.

JAJA

1887K

**POLSKI
DOM HANDLOWY**
w Grodnie

A Brygidzka 7, Telef. 247
dr. tel. „Polhandeł” Grodno.

Sprzedaje każdą ilość:

siana,
słomy,
ziemniaków
i wszelkiego rodzaju ziaren,
na dogodnych warunkach.

Ogłoszenie.

Komenda Policji Państwowej pow. Łódzkiego niniejszym podaje do wiadomości, że w dniu 28 kwietnia r. b. o godz. 11.30 odbędzie się w Komnym Oddziale przy ul. Katnej 7, licytacja koni nie nadających się pod wierzch oraz zamiana klaczy na wałachy. 1842

Posadzkę dębową i klepki do posadzki

kupie większą ilość. Oferty z podaniem ceny pod „Podłoga” w administracji „Rozwoju”, (1344K)

Dr. med P. BRAUN

południowa 23,
spec. chorób wenerycznych i skórnych i moczopłciowych. Przyjm. 10-1 i 5-8. Pante 4-5. 617-B-12

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych. Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjeżdż od 9-2 i 8-8. Pante od 5-6. 1184

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty domowe. WAJCMAN
Dzielnia 19 (256P1)

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuje meble dywany garderobę futra maszyny do szycia placę najlepiej Wajnarajch Benedykta 19 3253-4

AAA Obrączki ślubne wszystkie fasony zegarki zegary pierścionki kolczyki najtańszej sprzedaje Placек Brzeziński 10 przyjmuje wszelkie reparacje 3412-6

AAA Kupuje meble dywany garderobę maszyny do szycia placę najwyższe ceny Benedykta 28-15 parter Łaznik 3188-18

AA Meble sprzedaje sypialnie stołowe kuchenne szafy 16-żka krzesła wiedeńskie oraz inne leżanki otomany ceny niższe niż Przędziński Piotrkowska 109 3529-10

AA Meble pojedyncze oraz całokowite urządzenia solidnego wykonania bardzo tanio sprzedaje stolarnia Wodna 19 również przyjmuje obstaunki. 3764-3

A Łóżka szafy bielizniarki umywalnie szafki nocne kredens stół krzesła garnitur salony lustra biurko otomane tańco sprzedam Piotrkowska 225 m. 3 3673-8

rower do sprzedania Rado-Pręgoszcz przystanek Helenówek o m Łęszczyńskiego A. Kaźmierczak 3788-3

Sprzedam motor gazowy 20 konny bardzo tanio wieś Godzianów stacja Płyemia wiadomość w młynie 3769-3

Fortepian krótki do sprzedania Rozwadowska 16-9 3770-2

Naczynie kowalskie do sprzedania Dąbrowska 12a oficyna 3785-3

Sklep rzeźniczy z warsztatem urządzeniem i mieszkaniem do sprzedania zaraz z powodu wyjazdu oferty do Rozwoju pod Zaraz. 3744-2

Rower sprzedam z wolnym kołem Wólczajska 95-12 3749-2

Sprzedam sklep z towarami duży lokal z meblami niedrogo byle zaraz Kilińskiego 223 3803-3

Sprzedam lustro łóżka z materacami lub same materace i szafę Krucza 4-18 3737-2

Sprzedam bilard kregielkowy Kilińskiego 115 restauracja 3790-2

Rower sprzedam cena 16 tys. Piotrkowska 178 Krzemieński 3795-6

Marowany ładny domek w Radowoszczu do sprzedania wiadomość Dzielnia 55 Słomkowski 3796-2

Sprzedam rower w dobrym stanie ul. 6-go Sierpnia 94-92 2740-2

Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu zaraz Krucza 19 3629-4

Sklep spożywczy z pokojem do sprzedania od zaraz Lubelska 12 3715-4

Sprzedam piekarnię i sklep spożywczy Pańska 67 m. 12 Szymt. 3725-2

Sprzedam 3 i pół morgi ziemi przy stacji kolejowej z zabudowaniem i ogrodem owocowym Pańska 67 — 12 Szymt. 3724-3

Sklep kolonialny w dobrym punkcie trzy pokoje dwie małe pralnie nowe sprzedam zaraz z powodu wyjazdu wiadomość Wólczajska 163 Czosniak. 3800-2

Dwa domy w Piotrkowie do sprzedania oficyna marowana i drewniana wiadomość Piotrków ul. Kaliska 49 w sklepie rzeźniczym. 3736-4

Różne:

Młody człowiek na stanowisku z dłuższą praktyką biurową zmieni posadę Oferty w Rozwoju sob. „J. H. 19” 3680-2

Potrzebne szwaczki do wojskowej bielizny Zielona 16-2

Zaginął szcurnik biały na grzbiecie czarna plama i żółta na oku i uchu proszę przy prowadzić za wynagrodzeniem Napiórkowskiego 33 restauracja 3773-2

Poszukuje posady jako praktykant ekspedienta sklepowego mam już praktykę dwuletnią wiadomość Łódź Zawiszy 23 3752-4

Potrzebna na stałe zdolna kucharka zaraz do restauracji Dzielnia 50 3753-2

STELMACH potrzebny ul. Rzgowskiej Wagnera 6 3745-2

Potrzebna praczka zawodowa Konstancyńska 36 pralnia 3780-2

Potrzebne zdolne panny do pracownicy sukien i okryć damskich Łąkowa 12-15 3747-2

Panienska starsza lub kobieta do gospodarstwa domowego na 2 osoby potrzebna Główna 17-2 3751-2

Pies mieszaný wilk nr. 2538 sprzedany przed trzema miesiącami powrócił Kilińskiego 28 Kraszewski 3761-2

Potrzebna prasowaczka zdolna Konstancyńska 36 3759-2

Potrzebna służąca do gospodarsza Łąkowa 22 3793-2

Potrzebna młoda służąca która lubi porządek i dziecko Łąkowa 22-4 3797-3

Potrzebna zdolna krawcową Łąkowa 22-5 3793-2

Pyły wojskowy z 7 letnią praktyką biurową żonaty przyjmie posadę biurową lub magazyniera oferty proszę składać do Rozwoju pod „S. N.” 3805-2

Potrzebny murarz oferty między 6-7 w adm. Rozwoju 3801-6

Maszynista ślusarz z długoletnią praktyką obezpany ze wszelkimi systemami maszyn parowych i spalinowych poszukuje posady oferty pod „S. S.” do Rozwoju. 3774-3

Zamienie elegancki flower na rower wiad. Pomorska 101 Rutke. 3782-2

Potrzebna zdolna chemiczka umiejąca prać i prasować Za wadzka 16a pralnia 3779-2

Pracownia Wandy Główna 55. 2 piętro front wykończa gustownie i elegancko kostjum 10 tysięcy płaszcz 9 t. suknie 4 tys. 3770-2

Potrzebna panienska lub chłopiec znający okucie sznurówadel zgłaszać się Andrzeja 12 sklep galanteryjny 3772-3

Gospodyni wiejska lub miejska zna sycie hodowlę drobiu zna kuchnię może za stąpić kucharza Łagiewnicka 27-22 3806-3

Zagubione dokumenty

Ajer Edwin zagubił kartę bezterminowego urlopu wydana w Łodzi 3550-2

Janecki Kazimierz Kilińskiego 111 zagubił paszport rosyjski i jego żony Marii niemiecki obydwa paszporty wydane w Łodzi 3757-2

Miarka Franciszek zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 3738-2

Walczyńska Helena zagubiła tymczasowy paszport wydany z gm. Łaznow 3746-2

Kęsa Anna Dolna 31 zagubiła paszport rosyjski wydany z gm. Klaki. 3750-2

Tomaszewska Ema zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi proszę zwrócić za wynagrodzeniem Pabjanicka 43 3765-3

Okiewicz Józef gm. Mikołajów zagubił kartę bezterminowego urlopu wyd. w Tomaszowie oraz zaświadczenie wyd. przez Dyrek. P. K. P. do władz wojskowych 3727-2

Ważmierski Józef zagubił kartę zwolnienia wydaną w Łodzi w 28 p. St. Kan. 3767-3

Kendrzewski Adam zagubił portfel kartę powołania i 15000 m laskawego znalazcę proszę o zwrócenie tylko dokumentów Kilińskiego 84 3780-3

Piotrowski Franciszek zagubił kartę bezterminowego urlopu wydana w P. K. U. Łódź 3781-3

Buda Kazimiera Pańska 93 zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 3789-3

Grupman Sala zagubiła paszport niemiecki i drugi na imię Bronia Grupman wydaną w Łodzi. 3784-3

Dożyńska Janina zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 3788-3

Zaginęła matrykula Jerzego Jacynczyzna 4 klasy gimnazjum Zimowskiego 3799-3

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk. KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierz u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwzka obowiązuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.